

	OPL – One Point Lesson	ชื่อฝ่าย ศูนย์การเรียนรู้การสอน ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศ	ชื่อแผนก งานบริหาร การศึกษา
หัวเรื่อง	หลักการสร้างสื่อ การเรียนรู้การสอนด้วย e-book ของสำนัก	วันที่จัดทำ 13 มิ.ย. 2559	OPL No. 1/2
ประเภท	☒ ความรู้พื้นฐาน ☐ การแก้ปัญหา ☐ การปรับปรุงงาน	ผู้จัดทำ กนกศักดิ์ ศรีเมฆ	ผู้ประเมิน มูทิตา นครินทร์

หลักการและเหตุผล หลักการออกแบบสื่อประเภทต่าง ๆ มาจากการถ่ายทอดความคิดสู่แบบร่างสตอรี่บอร์ด ซึ่งสื่อ e-book มีลักษณะที่แตกต่างจากสื่อประเภทอื่น ๆ

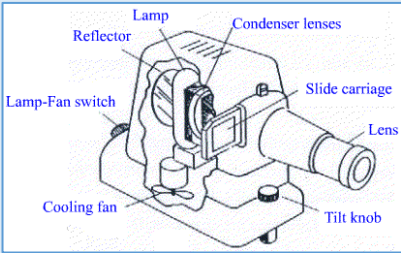
วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบถึงหลักการสร้างสื่อประเภทต่าง ๆ
2. หลักการสร้างสื่อ e-book มีดังนี้

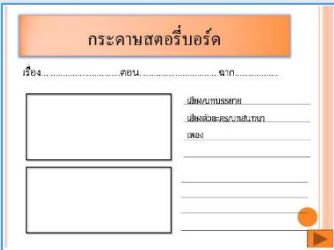
หลักการออกแบบสื่อประเภทต่าง ๆ

หากจะกล่าวถึงการออกแบบ e-book เรายังอาจจะยังไม่เห็นภาพ จึงขอกล่าวถึงรูปแบบการออกแบบสื่อแผ่นใส สื่อPowerPoint และสื่อ CAI ก่อนว่ามีรูปแบบการออกแบบอย่างไร ลักษณะไหน

1. ลักษณะการออกแบบสื่อแผ่นใส
เนื้อหาที่เน้นภาพเป็นหลัก นำมาทำสื่อแผ่นใส อาจจะประกอบด้วยตัวหนังสืออธิบายส่วนประกอบต่าง ๆ หรือถ้ามีตัวหนังสือก็ควรเป็นข้อความแบบสรุป หรือ เป็นหัวข้อ

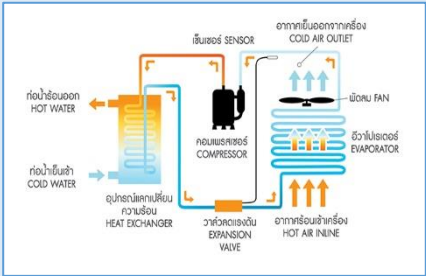
ภาพที่ 1 ตัวอย่างการออกแบบสื่อแผ่นใส

ภาพที่ 3 ตัวอย่างสตอรี่บอร์ด

ภาพที่ 4 ตัวอย่างสื่อ CAI

ภาพที่ 2 ตัวอย่างสไลด์อิเล็กทรอนิกส์

2. ลักษณะการออกแบบสื่อ PowerPoint
ต่อมาสื่อคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนมากขึ้น สื่อแผ่นใสจึงถูกปรับเป็นสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งส่วนมากถูกสร้างด้วยโปรแกรม PowerPoint ซึ่งหลักการนั้นยังเหมือนกับสื่อแผ่นใสที่เน้นการสรุปเนื้อหาและนำภาพประกอบขึ้นบนสไลด์ต่าง ๆ แตกต่างกันตรงที่ PowerPoint สามารถใส่เนื้อหาที่เป็นภาพเคลื่อนไหวและวิดีโอประกอบได้ ทำให้มีความน่าสนใจมากขึ้น ส่วนการนำเสนอเน้นใช้การคลิกเมาส์เพื่อแสดงผลแต่ละหน้าเป็นหลัก

3. ลักษณะการออกแบบสื่อ CAI
สื่อทางคอมพิวเตอร์ยังพัฒนาต่อมาในรูปแบบของ CAI (Computer Assisted Instruction) ซึ่งมีความซับซ้อนของการนำเสนอบทเรียนมากขึ้น มีเมนูในการนำเข้าบทเรียน มีการทำแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน มีการประเมินผลในการทำแบบทดสอบ สามารถใส่เสียงวิดีโอ แอนิเมชันได้ ทำให้ในขั้นตอนการออกแบบต้องเขียนสตอรี่บอร์ดก่อนการสร้างบทเรียน CAI ซึ่งรูปแบบสตอรี่บอร์ดของ CAI ดังภาพที่ 3

การนำไปใช้	วันที่สอน						
	ผู้สอน						
	ผู้เรียน						

	OPL – One Point Lesson	ชื่อฝ่าย ศูนย์การเรียนรู้การสอน ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศ	ชื่อแผนก งานบริหาร การศึกษา
หัวเรื่อง	หลักการสร้างสื่อ การเรียนรู้การสอนด้วย e-book ของสำนัก	วันที่จัดทำ 13 มิ.ย. 2559	OPL No. 2/2
ประเภท	☒ ความรู้พื้นฐาน ☐ การแก้ปัญหา ☐ การปรับปรุงงาน	ผู้จัดทำ กนกศักดิ์ ศรีเมฆ	ผู้ประเมิน มุทิตา นครินทร์

4. ลักษณะการออกแบบสื่อประเภท e-book มัลติมีเดีย

จากที่กล่าวมาแล้ว สื่อทั้ง 2 ประเภทแรก(แผ่นใสและPowerPoint) จะเน้นเนื้อหาที่สรุปมาแล้ว ใช้ประกอบการสอน ส่วน CAI เน้นเป็นสื่อที่ให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเอง เนื้อหาในแต่ละหน้าจะมีการสรุปเนื้อหาลักษณะให้รับข้อมูลที่ละน้อย ๆ จนครบบทเรียน แต่ก็สามารถแทรกเนื้อหาให้อ่านได้เช่นกัน ส่วนสื่อ e-book นั้นลักษณะจะคล้ายกับ CAI เพียงแต่รูปแบบการนำเสนอจะใกล้เคียงกับสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร นิตยสาร มีการตัดเมนูการเปลี่ยนหน้าออกไปเพราะใช้ลักษณะของการเปิดหนังสือและมีเมนูสารบัญเป็นตัวช่วยนำทาง ข้อดี คือ มีความคุ้นเคยกับผู้เรียนเพราะพัฒนามาจากรูปแบบหนังสือ มีการใส่รูปภาพ และการจัดหน้าที่โดดเด่นแบบเดียวกับนิตยสาร 4 สิ่งทั้งเล่ม (ขึ้นอยู่กับารออกแบบ)

ขั้นตอนการสร้างสื่อ e-book มัลติมีเดีย

- 4.1 ขั้นการเลียนแบบ
- มีการจัดหน้าแบบนิตยสาร สิ่งพิมพ์ ซึ่งอาจออกแบบให้เป็นหน้าคู่เพื่อแสดงเนื้อต่อเนื่อง โดยการออกแบบ e-book ในการจัดวางเนื้อหาสามารถใช้ทฤษฎีการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เข้ามาช่วยในการออกแบบได้
- 4.2 ขั้นการเขียน Storyboard
- เนื่องจากสื่อ e-book แบบมัลติมีเดีย มีเนื้อหาส่วนที่เป็นการปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านให้สามารถคลิก กดปุ่ม ให้เปลี่ยนหน้าหรือแสดงเนื้อหาเพิ่มได้ ดังนั้น การออกแบบจึงต้องมีการอธิบายด้วยการเขียนสตอรี่บอร์ด เช่นเดียวกับการออกแบบสื่อ CAI
- 4.3 ขั้นการสร้างสื่อแบบ interactive
- ในการออกแบบมีเนื้อหาในส่วนของการปฏิสัมพันธ์ให้ผู้ออกแบบ ระบุในสตอรี่บอร์ดด้วยว่าเมื่อคลิกแล้วมีภาพใด หรือ วิดีโอไฟล์ใดขึ้นมา

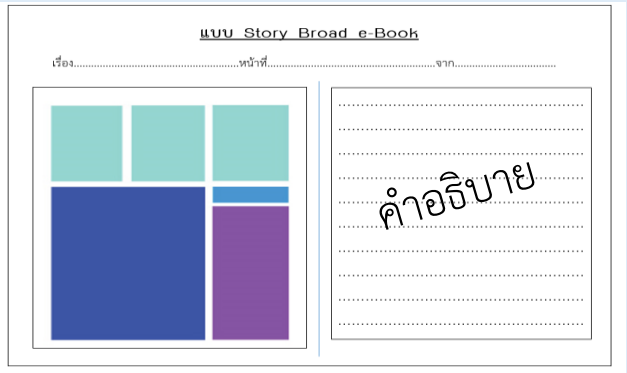
ภาพที่ 7 จุด Hotspot เพื่อกดหรือเมาส์คลิก ภาพที่ 8 ผลของการกด Hotspot

ประโยชน์ที่ได้รับ สามารถนำหลักการออกแบบสื่อ หลักการเขียนสตอรี่บอร์ด ของสื่อประเภท e-book มัลติมีเดีย ไปใช้ออกแบบและสร้างสื่อ e-book ของสำนักได้อย่างมีหลักการและถูกต้อง

การนำไปใช้	วันที่สอน						
	ผู้สอน						
	ผู้เรียน						

ภาพที่ 5 ตัวอย่างการออกแบบ Layout และการจัดวางนิตยสาร

ภาพที่ 6 ตัวอย่างสตอรี่บอร์ด e-book